

K realizaci závěrů 14. zasedání ÚV KSČ v bojové pohotovosti ČSLA

Ústřední výbor KSČ na svém 14. zasedání kriticky zhodnotil plnění závěrů XV. sjezdu za uplynulé 4 roky. Vedle ocenění pozitivních výsledků ukázal i na vznikající nedostatky a problémy a naznačil cesty k jejich odstranění. Uložil všem organizacím a resortům zdokonalit řídicí práci a plánování, zvýšit efektivnost a hospodárnost práce, lépe zhodnocovat paliva, suroviny a materiály všeho druhu, prosazovat technický rozvoj, zvyšovat produktivitu práce a mobilizovat vnitřní rezervy.

Úkoly 14. zasedání ÚV KSČ se v plném rozsahu týkají i ČSLA. I když podíl ČSLA na čerpání národního důchodu nedosahuje ani 5 %, svým podílem na společenské spotřebě a v některých konkrétních bilancích podstatně ovlivňuje ekonomiku země. Proto i pro ČSLA vyplývá ze 14. zasedání ÚV KSČ úkol využívat finančních, materiálních a technických prostředků, přidělených k zabezpečení její vysoké bojové pohotovosti, co nejhospodárněji a nejefektivněji.

Bojová pohotovost ČSLA, jako základní předpoklad spolehlivé obranyschopnosti země, nabývá v současné mezinárodní vojenskopolitické situaci na významu. Reakční militaristické kruhy USA a dalších států NATO brání pokračování procesu uvolňování, zostřují mezinárodní vztahy, snaží se vytvořit vojenskou převahu ve strategickém rámci v Evropě i v klíčových krizových oblastech a tím získat rozhodující vliv na světový vývoj.

Pro rozvoj svých ozbrojených sil využívají nejnovějších poznatků vědy a techniky a v nebývalém tempu a rozsahu zavádějí do výzbroje nové vysoce účinné zbraňové systémy a bojovou techniku. Podíl těchto nejmodernějších prostředků dosáhl např. v pozemním vojsku USA již 50 % a výrazně ovlivňuje plánování a vedení bojových operací.

Prohlubuje se militarizace ekonomiky, rozšiřuje se vojenská výroba a stoupají rozpočty. Např. Pentagon obdržel v roce 1981 142 miliard dolarů, což je o 13,6 % více než loni. V celém Severoatlantickém paktu se plánuje vynaložit v příští pětiletce na zbrojení přes 1300 miliard dolarů.

Úsilí o získání vojenské převahy nad Spojenými ozbrojenými silami států — účastníků Varšavské smlouvy se projevuje v jaderné i konvenční oblasti. Jsou vytvářeny podmínky pro realizaci plánu výstavby a modernizaci strategických útočných sil USA do roku 1985. K této době chtějí mít Spojené státy k dispozici 550 odpalovacích zařízení RS Minuteman III, 496 odpalovacích zařízení RS Poseidon C3, 114 odpalovacích zařízení RS Trident I a II s vícenásobnými samostatně naváděnými jadernými hlavicemi a 80 strategických bombardovacích letounů B-52G (každý s 20 leteckými řízenými střelami s plochou dráhou letu), 568 odpalovacích zařízení RS Titan II, Minuteman II, Polaris A3 a 220 strategických bombardovacích letounů. Podle amerických vojenských odborníků umožní tyto prostředky uskutečnit jednou salvou až 13 800 jaderných úderů, což bude o 1900 jaderných úderů více, než je kapacita salvy jednoho jaderného úderu v současné době.

Rozsáhlé finanční prostředky budou použity k totálnímu přezbrojení jaderných a konvenčních sil NATO na evropském válčišti. Během příštích 4 let chtějí USA zavést do operačního použití na území NSR 108 RS Pershing-2 (záměnou za RS Pershing-1) a na území vybraných zemí aliance umístit dalších 464 odpalovacích zařízení pro řízené střely s plochou dráhou letu. Tyto prostředky jsou předurčeny k ničení cílů na celém teritoriu evropských států Varšavské smlouvy a západní části Sovětského svazu a mají umožnit velení NATO ovlivňovat bojovou činnost prakticky do celé hloubky evropského válčiště. Realizace těchto plánů by podstatně změnila strategickou situaci v Evropě a narušila rovnováhu vojenských sil, která se na tomto kontinentě vytvořila.

Má dojít též k podstatnému růstu hlavních prostředků jaderného napadení zkonkretizováním samohybných houfnic 155 mm a 203,2 mm. Významné místo v plánech NATO má urychlení kvalitativního rozvoje konvenčních sil, s důrazem na další zvýšení palebné síly a mobilnosti. Útvary a svazky jsou přezbrojovány zbraňovými systémy a technikou (tanky, protitankové zbraně, stíhací bombardovací a stíhací letouny nové generace). Mimořádná pozornost je věnována rozpracování zásad rychlého převedení celého ekonomického správního aparátu z mírového na válečný stav a řízení válečných operací na středoevropském válčišti.

O rozhodnutí USA uskutečňovat politiku z pozice síly svědčí i urychlování výstavby tzv. intervenčního sboru (asi 100 000 vojáků), jehož vojska mají být schopna rychle zasáhnout a bojovat v kterékoliv části světa.

S přihlédnutím k podmínkám a úkolům ČSLA v soudobé mezinárodní vojenskopolitické situaci jde tedy při realizaci závěrů 14. zasedání ÚV KSČ o to, aby velitelé a štáby výrazně zlepšili úroveň komplexního řešení a zabezpečování bojové pohotovosti ČSLA. To znamená, aby důsledně a efektivně splnili všechny úkoly uložené ministrem národní obrany, limity a ukazatele vyplývající ze státního plánu a odpovědně je zabezpečovali z hlediska počtu osob, požadavků na investiční výstavbu a dalších opatření, které výstavba, výcvik a život armády vyžaduje.

Je nutné, aby funkcionáři na všech stupních velení plně pochopili všechny změny, ke kterým v oblasti bojové pohotovosti ČSLA dochází, a uvědomili si rostoucí požadavky na každého jednotlivce, zejména velitele a náčelníky všech stupňů. Ti si musí více uvědomovat, že vydáním směrnic, nařízení, nebo jiných dokumentů, na jejichž zpracování se podíleli, jejich činnost nekončí. Realizace všech úkolů bojové pohotovosti vyžaduje promyšlenou a organizovanou práci u vojsk, vést podřízené, vysvětlovat nové věci a ujednocovat názory, učit podřízené chápat bojovou pohotovost jako dynamický, neustále se vyvíjející proces, který vyžaduje od všech příslušníků ČSLA tvůrčí přístup.

Pro bojovou pohotovost ČSLA bylo již mnoho uděláno a její úroveň se zvyšuje. Byl zaveden nový systém bojové pohotovosti, který vytváří podmínky pro pružné reagování

na vývoj mezinárodní situace a plynulejší postupné narůstání sil i pro rychlé uvedení ČSLA do nejvyššího stupně bojové pohotovosti. Do vojsk byly zavedeny nové automatické systémy uvědomování, byla obsazena některá připravená velitelská stanoviště dozorcími směnami a byl zpracován nový systém rádiového, radioreléového a linkového spojení. Do vojsk je zaváděna nová bojová technika, která zvyšuje údernou sílu a manévrovost vojsk, zvýšila se mechanizace, paletizace a kontejnerizace zásob všeho druhu, která umožňují rychlejší vyvezení zásob do prostorů činnosti vojsk. Podarilo se dosáhnout toho, že všichni velitelé a štáby zařazují bojovou pohotovost na jedno z předních míst při plnění úkolů bojové a politické přípravy vojsk.

Praxe však ukazuje, že nebylo dosud uděláno vše, co je v našich silách. Při kontrolách bojové pohotovosti se neustále zjišťuje, že plány pohotovosti jsou po schválení považovány za definitivně dokončené a příslušní funkcionáři jim nevěnují další pozornost. V důsledku toho plány nejsou po několika let upravovány, ačkoli situace u velitelství a útvarů doznala změn.

Trvalým problémem zůstávají nízké znalosti zásad bojové pohotovosti u hlavních funkcionářů. Stále přetrvává stará praxe, že bojovou pohotovost organizují a zabezpečují jednotlivci ze štábů, aniž hlavní funkcionáři při zpracování dokumentace bojové pohotovosti uplatňují své názory a svůj vliv. Výsledkem tohoto přístupu je znalost úrovně bojové pohotovosti podřízených vojsk a nepřipravenost velitelů (náčelníků) pružně reagovat na změny situace svazku (útvary) a prosazovat nové cesty dalšího zdokonalování bojové pohotovosti.

Při zdokonalování řídicí práce v mobilizační oblasti je nutné věnovat zvláštní pozornost spolehlivému zabezpečení mobilizace v každé situaci. Dosáhnout, aby každý útvar a svazek naší armády byl schopen v součinnosti s příslušnou vojenskou správou samostatně se mobilizačně doplnit na válečné počty. To vyžaduje, aby velitelé a náčelníci všech stupňů soustavně dbali na zvyšování mobilizační připravenosti a při výjezdech a kontrolách prověřovali, jak příslušní funkcionáři znají své plány, v jakém stavu je bojová technika a s jakým efektem probíhá příprava záloh.

Mobilizační cvičení jednoho vševojskového svazku a jednoho vojskového útvaru a kontroly dokumentace mobilizační pohotovosti v minulém roce potvrdily, že v této oblasti přetrvávají některé nedostatky, které je třeba společnými silami rychle odstranit.

Větší pozornost musíme věnovat vytvoření podmínek pro posílení pohotovostních zdrojů pro včasnou a operativní úhradu ztrát v mobilizaci a při vedení bojové činnosti a zabezpečovat další předpoklady pro zvýšení autonomnosti mobilizace.

Posouzení a řešení vyžadují i takové problémy, jako jsou způsoby přípravy operátorů — střelců bojových vozidel v zálohách, stav mobilizačního zabezpečení útvaru REB a nově zřízených ženijních útvarů, který je zatím málo uspokojivý, i využívání branců vycvičených ve SVAZARMU, zvláště řidičů, jejichž výcvik je nákladný. Zcela nově musíme plánovat bojové stmelování vojsk po mobilizaci, což uložil řešit i ministr národní obrany ČSSR.

Při realizaci závěrů 14. zasedání ÚV KSČ v oblasti efektivnosti a hospodárnosti je nutné položit hlavní důraz na odhalení a mobilizaci vnitřních rezerv, které jsou v každém útvaru, ústavu a zařízení. Vyplývají z přebírání starých přežitých návyků a stylu práce, z rutinérství, někdy i z pohodlnosti funkcionářů.

Každoročně se opakující požadavek na zkracování lhůt uvádění štábů do bojové pohotovosti nenachází u všech velitelů pozitivní odezvu. S cílem vytvořit si výhodné podmínky pro splnění kritérií při prověrce bojové pohotovosti někteří velitelé tento požadavek u podřízených neprosazují, i když u nich existují objektivní podmínky pro zkrácení norem a prosazují ponechání norem stanovených Směrnicemi pro uvádění

ČSLA do bojové pohotovosti. Takovéto názory a postoje škodí věci a musí být snahou nás všech, při zjištění těchto skutečností, podobné názory netrpět a dosáhnout zkrácení norem.

Rezervy nacházíme rovněž v nedůsledném využívání času, stanoveného pro jednotlivé činnosti bojové pohotovosti, v nedokonalé připravenosti vykonavatelů k plnění plánovaných úkolů, v nepromyšlené organizaci činnosti jednotlivců, pracovních skupin i celých útvarů, někde i v malé paletizaci manipulace s materiálem, v nízkém rozvoji pracovní aktivity a iniciativy i zlepšovatského a novátorského hnutí.

V rámci komplexní racionalizace zavádí velení ČSLA do ČSLA nové automatizované prostředky uvědomování vojsk. Jejich používání vyžaduje kvalifikovanou obsluhu, neboť jen taková obsluha zabezpečí ekonomické využití této drahé techniky. Avšak i v tom se projevují nedostatky, protože dozorčí orgány jsou připravovány do služby starým způsobem, bez ohledu na změněnou situaci.

Orgány ministerstva národní obrany, náčelníci všech stupňů a všichni komunisté musí důsledně prosazovat hospodárnost, prověřovat všechny požadavky ať již jde o prostředky tuzemské výroby, nebo z dovozu, náhradní díly, pohonné hmoty, nebo energii. To jsou v současné době nejdůležitější úkoly, protože jde především o omezení spotřeby a dosažení maximální hospodárnosti, ne však na úkor výcviku.

V organizační výstavbě ČSLA v tomto roce a rovněž při plánování výstavby v příští pětiletce je pro všechny velitele a náčelníky závazná směrnice 14. pléna pro maximálně efektivní a hospodárné využití svěřených lidských a materiálních zdrojů. I ČSLA se proto týká usnesení vlády ČSSR č. 312/79 a úpravě počtů osob v centrálních orgánech, ve výzkumné a vývojové základně, ve výrobně hospodářských jednotkách apod. Bez ohledu na toto usnesení jsou stále podávány návrhy na dílčí reorganizační opatření, které ne vždy směřují ke zvýšení bojové pohotovosti, ale jsou snahou po vylepšení vlastní situace. A tak bychom mohli brát jedno kritérium bojové pohotovosti za druhým a v každém bychom našli prvky něčeho starého, přežitého, prvky, které je nutné rychleji odstraňovat nebo přizpůsobovat novým podmínkám.



Výstavbu ČSLA a proces její modernizace nelze v současné mezinárodně politické situaci zpomalit. V souladu se závěry 14. zasedání ÚV KSČ je třeba přijmout všechna opatření ke splnění úkolů stanovených ministrem národní obrany v rozboru uplynulého výcvikového roku a v jeho rozkaze pro přípravu vojsk ČSLA ve výcvikovém roce 1979—1980. Efektivní spotřebou a kvalitním výcvikem můžeme však mnoho udělat k překonání problémů, které musí naše národní hospodářství v současné době řešit. Každý příslušník velitelského sboru ČSLA musí proto sám ve své působnosti zhodnotit, kde a v čem přetrvávají zastaralé a neproduktivní formy činnosti, odvážně navrhnout nové formy v souladu s výsledky vědeckotechnické revoluce a přispívat tak k dalšímu zdokonalování bojové pohotovosti ČSLA.